

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ-ПЛОВДИВ
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

ПРОГРАМА

ПО

Пропедевтика на Вътрешните болести

Приета от Катедрен съвет на 04.02.2020 г.

Утвърдена на Факултетен съвет с Протокол № 5 от 08 юли 2020 г.

ПРОПЕДЕВТИКА НА ВЪТРЕШНИТЕ БОЛЕСТИ

УЧЕБЕН ПЛАН

Дисциплина	Изпит в семестър	Часове				Часове по години и семестър	
		Всичко	Лекции	Упражнения	Кредит	III учебна година	
V семестър	VI семестър						
Пропедевтика на Вътрешните болести	VI семестър	240	60	180	10,6	2/6	2/6

Наименование на дисциплината: „Пропедевтика на Вътрешните болести”

Вид на дисциплината съгласно ЕДИ:

Задължителна

Ниво на обучение:

Магистър /М/

Форми на обучение:

Лекции, упражнения, самоподготовка

Курс на обучение: III курс

Продължителност на обучение: Една учебна година (два семестъра)

Хорариум:

60 часа лекции, 180 часа упражнения

Помощни средства за преподаване:

Учебници

1.Пропедевтика на Вътрешните болести, автори П.Солаков и Ст.Кузманова, Медицинско издателство „Райков“, Пловдив, 2000 г.

2.Техbook of propedeutics of internal disease, Edited by Assoc. Prof. Anastas Batalov, Plovdiv 2013

3.Тестове по Пропедевтика на Вътрешните болести, под редакцията на Проф. Баталов– на английски и български език, Пловдив, 2013г.

4.Hutchinson’s Clinic Methods,M.Swash,12 ed, WB Saunders,London,1999.

5.Davidson’s Principles and Practice of Medicine, 11 ed, C Livingstone,1999

6.Руководство по диагностике и лечению внутренних болезней, В. П. Померанцев и др., „Медицина”, 1997.

Самостоятелна подготовка и извънаудиторна работа на студента

Самостоятелната работа се ръководи от асистента, който напътства студента както в литературните източници, така и в методите на тяхното усвояване. Предоставят и обучителни тестове, вкл. on line, за самостоятелна работа и упражнения на студентите.

Сътрудничество между преподавателите и студентите, което се изразява в:

- Ангажираност на преподавателя към студента и неговата предварителна подготовка, текущи трудности по усвояване на материала и възможности с индивидуална програма на учене за постигане на повече знания.
- Използване на часове за консултации.
- Включване на студентите в екипи по научни задачи, изследвания, проекти и др.

Форми на оценяване: Чрез текущи оценки и крайна изпитна оценка

Текущите оценки, предвидени по учебен план на дисциплината, се дават за:

- а. Резултатите на студента в семинарни упражнения, курсови и самостоятелни задачи, работа на студента с преподавателя по научни изследвания и проекти и др.;
- б. Контролни писмени работи или студентски разработки.

Изпитът на Пропедевтика на вътрешните болести се провежда през шеста сесия и е съставен от няколко компонента – оценка от практически изпит, тест, писмен отговор на два въпроса, устно препитване.

Формиране на оценката: Оценката е една и е резултат от средната стойност на всички компоненти на изпита - оценка от практически изпит, тест, писмен отговор на два въпроса, устно препитване, при условие, че на никой от тях студентът не е получил слаба оценка.

Крайната оценка определя, в каква степен даденият студент е постигнал целта на обучението, поставена в началото. Тя е многокомпонентна и включва оценка от колоквиум през пети и шести семестър, писмен краен изпит, оценка от устен краен изпит, практически изпит и оценките от текущия контрол.

Компонентите, участващи при формиране на оценката и коефициентите на значимост на дисциплина се определят от Академичния съвет с приемане на настоящия академичен стандарт на дисциплината.

Аспекти при формиране на оценката:

Разработени са ясни стандарти за оценката. Формира се средна оценка от всеки семестър, проведените колоквиуми, от писмения теоретичен изпит (след успешен входящ тест с граница 65%) и практическия изпит.

- Слаб (2) получава студент с оскъдни познания, които не могат да послужат като база за следващите нива на обучение в другите клинични дисциплини.

- Среден (3) получава студент, който възпроизвежда знанията в „готова схема“, като липсват основни моменти от разработваната тема; липсва готовност за самостоятелно използване на получените знания и професионални компетентности; терминологията не е усвоена в задоволителна степен, изложението се характеризира с беден език; усвоени са само някои основни практически умения.

- Добър (4) получава студент, който развива темата описателно, репродуктивно, притежава ограничена самостоятелност при използване на получените знания и

придобитите професионални компетентности; в изложението, макар да има наличие на добра езикова култура, се допускат неточности в използваните понятия; който е усвоил основни практически умения, но не в пълна степен и има някои пропуски.

- Много добър (5) получава студент, който развива темата самостоятелно продуктивно, нестандартно, търсейки нов алгоритъм и анализ на използваните литературни данни; прави опит да изведе и обоснове своя теза; адекватно използва понятията от научната област на изучаваната дисциплина, има добра езикова култура; справя се много добре практически до леглото на болния с дребни пропуски.

- Отличен (6) получава студент, който самостоятелно, логично, с наличие на творчески елемент извежда темата; обосновано и оригинално ползва и интерпретира литературата, свързана с разкривания въпрос; отлично е информиран и е готов да ползва на придобитите знания и професионални компетентности; има точност и богата езикова култура на изложението, практически се справя отлично до леглото на болния. При започване учебната година на лекциите и упражненията студентите се запознават със стандартите за оценяване, процедурите за провеждане на текущ контрол и възможностите за получаване на обратна връзка за напредъка им през семестъра.

Семестриален изпит:

Да /входящ тест, писмен теоретичен изпит и практически изпит/

Държавен изпит:

Не

Водещ преподавател:

Хабилитиран преподавател от катедра „Пропедевтика на вътрешните болести“

Катедра:

Пропедевтика на вътрешните болести

АНОТАЦИЯ

Цел на обучението по дисциплината.

Основна цел на обучението по Пропедевтика на вътрешни болести е теоретична и практическа подготовка на бъдещите лекари за цялостно обслужване на пациента, включващо щателно снемане на анамнеза, правилно използване на основните четири физикални метода на изследване – оглед, палпация, перкусия и аускултация, запознаване с основните инструментални методи за изследване и придобиване на умения за преценка на необходимостта от специализирана консултативна помощ.

Целта е съгласувана с:

- мисията и концепцията за Медицинския университет, Пловдив
- обема и кредитния рейтинг на дисциплината (по системата ECTS), видни от учебния план;
- квалификационната характеристика на специалността;

Целта е съобразена с мястото на дисциплината по значимост и по хронология в учебния план на студентите по медицина.

Учебно съдържание на дисциплината

Съдържанието на темите за лекции и упражнения е подредено хронологически така, че всяка следваща лекция и свързаните с нея упражнения да ползват вече изучена материя и понятия. Упражненията се провеждат два пъти всяка седмица по време на пети и шести учебен семестър и продължават три учебни часа (от 45 минути).

Предпоставки

Преди започване на курса по пропедевтика на вътрешните болести, студентът трябва да притежава основни познания по анатомия, физиология, патофизиология и патоанатомия на човешкия организъм.

Академични ресурси

Академичният състав на катедрата по ПВБ включва 3 хабилитирани преподаватели, 5 нехабилитирани преподаватели с научна степен „доктор” и 18 нехабилитирани преподаватели.

От преподавателите:

11 са със специалност вътрешни болести и ревматология

7 са със специалност ревматология 1 със специалност кардиология

1 със специалност нефрология

2 със специалност ендокринология

4 са специализиращи лекари по ревматология, ендокринология, нефрология.

Лекциите по Пропедевтика на Вътрешни болести се четат от хабилитиран преподавател (професор или доцент) с придобита научна степен (доктор) по съответната докторска програма. Лекциите се провеждат всяка седмица по време на пети и шести учебен семестър и продължават 2 учебни часа (по 45 минути). До 10% от лекциите се възлагат на нехабилитирани преподаватели, притежаващи научна степен по съответната докторска програма. Практическите упражнения се водят от хабилитирани и нехабилитирани преподаватели (доцент, главен асистент, асистент). Нехабилитираните преподаватели притежават ОКС „магистър“ по медицина и са назначени след конкурс. 5. Материални ресурси Упражненията по Пропедевтика на вътрешни болести се водят в две бази – УМБАЛ „Каспела“ - 85% от студентите и УМБАЛ „Свети Георги“ – 15% от студентите.

Основната част от упражненията се провеждат в Клиниките по ревматология – УМБАЛ „Каспела“ и УМБАЛ „Свети Георги“ и съобразно с темите се посещават Клиники по пулмология, кардиология, гастроентерология, ендокринология и нефрология, където на обучаващите се студенти се демонстрират подходящи за темата на упражнението болни. За обучение на студентите и докторантите се ползват 2 семинарни зали по една в УМБАЛ „Каспела“ и УМБАЛ „Свети Георги“. Всяка една от залите е осигурена с техника за мултимедийно презентирание. Техническите средства,

прилагани в обучението включват – видеофилми, мултимедийни презентации, колекции от записи на ЕКГ, образни изследвания, ставна ехография.

Лекционно обучение. Лекциите се подготвят и изнасят по формата на мултимедийни презентации. Обемът и форматът на предоставяне на лекциите са избор на отделните лектори.

Практически упражнения Провеждат се по групи. Темите на упражненията се съобщават в началото на всеки семестър на видно място в Клиниките по ревматология на УМБАЛ „Каспела“ и УМБАЛ „Свети Георги“.

За упражненията се предоставят методични указания. Поставят се самостоятелни задачи на всеки студент. Проверява се: - усвоени знания и умения от предишни упражнения - самоподготовката на студента по темата на настоящето упражнение - резултатите (получени знания и умения) от конкретното упражнение. Като методична форма се отдава предимство на самостоятелната работа на всеки студент. Провеждат се дискусии с групи студенти, пред които докладващият студент обосновава тезата си относно конкретни клинични случаи. Основната част от времето на упражненията е в стаите на болните, като студентът има възможност да практикува научно директно върху пациентите. Преподавателите имат план на разработените лекции и упражнения по дисциплината, като при поискване от студентите предоставят и други учебни материали. В началото на всяка учебна година се актуализира списъка на основната препоръчвана литература по дисциплината. От лекторите и от асистентите в хода на учебния процес се препоръчват и интернет ресурси, от които може да се намерят подходящи материали за подготовката на студента.

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Основните задачи на обучението по Пропедевтика на вътрешните болести са свързани с целта на обучението – придобиване на теоретична и практическа подготовка на бъдещите лекари за цялостно обслужване на пациента, включващо щателно снемане на анамнеза, правилно използване на основните четири физикални метода на изследване – оглед, палпация, перкусия и аускултация, запознаване с основните инструментални методи за изследване и придобиване на умения за преценка на необходимостта от специализирана консултативна помощ.

След запознаването с основните физикални методи на изследвания на болния, студентите се запознават с основни нозологични единици от областта на пулмология, кардиология, гастроентерология, нефрология, хематология, ендокринология и ревматология. В края на курса по Пропедевтика на вътрешните болести, студентът не само може успешно да прегледа пациента, но и да се ориентира за необходимостта от назначаване на клинично-лабораторни и инструментални изследвания за поставяне на диагноза.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Основните резултати от обучението по Пропедевтика на вътрешните болести са свързани с целта и поставените задачи на обучението – придобиване на теоретична и практическа подготовка на бъдещите лекари за цялостно обслужване на пациента, включващо щателно снемане на анамнеза, правилно използване на основните четири физикални метода на изследване – оглед, палпация, перкусия и аускултация, запознаване с основните инструментални методи за изследване и придобиване на умения за преценка на необходимостта от специализирана консултативна помощ.

ЛЕКЦИИ – ТЕЗИСИ

V семестър

№	Часове	Тема
1	2 часа	Анамнеза. Оглед. Палпация. Перкусия. Аускултация (общи принципи)
2	2 часа	Статус презенс
3	2 часа	Анамнеза при болен със заболявания на дих. система, оглед на гръден кош.
4	2 часа	Палпация, перкусия на бял дроб. Аускултация на белите дробове.
5	2 часа	Аускултация на белите дробове – прибавени шумове: хрипове, крепитации и плеврално триене, бронхофония
6	2 часа	Инструментални изследвания на белите дробове. Бронхити, Бронхиална астма,
7	2 часа	Пнеумонии – Крупозна, бронхопнеумонии, интерстициална пнеумония, белодробен емфизем.
8	2 часа	Плеврити. Бронхектазии, белодробни нагноявания. рак на белия дроб
9	2 часа	Болести на сърдечно-съдовата система – анамнеза при сърдечно болен, оглед и палпация на сърдечната област, перкусия на сърдечно притъпление.
10	2 часа	Аускултация на сърце- сърдечни тонове, промени в сърдечните тонове, галопен ритъм.
11	2 часа	Сърдечни шумове. Органични, функционални и невинни (акцентелни) сърдечни шумове, перикардно триене.
12	2 часа	ЕКГ. Изследване на артерии и вени. Изследване на периферен пулс.
13	2 часа	Ритъмни и проводни нарушения на сърдечната дейност.
14	2 часа	Ревматизъм, сърдечни пороци.
15	2 часа	Миокардити, ендокардити, перикардити и кардиомиопатии. Артериална хипертония, принципи на измерване на артериално налягане.

VI семестър

№	Часове	Тема
1	2 часа	ИБС – стабилна и нестабилна стенокардия, Инфаркт на миокарда
2	2 часа	Физикално изследване на корема, мускулна защита (дефанс), Установяване на свободна течност в корема
3	2 часа	Изследване на ХРС, гастрити и язвена болест, рак на стомаха
4	2 часа	Изследване на черен дроб и жлъчен мехур. Жълтеници: патогенеза, видове.
5	2 часа	Хронични хепатити, цироза, Рак на черния дроб
6	2 часа	Изследване на далак и панкреас, Остър и хроничен панкреатит, Рак и кисти на панкреаса
7	2 часа	Физикално и функционално изследване на отделителната система.
8	2 часа	Остър и хроничен гломерулонефрит. Нефротичен синдром
9	2 часа	Остър и хроничен пиелонефрит. Нефролитиаза, Тумори на бъбреците,
10	2 часа	Остра и хронична бъбречна недостатъчност
11	2 часа	Анемии
12	2 часа	Левкози и лимфоми
13	2 часа	Хеморагични диатези
14	2 часа	Ендокринни заболявания
15	2 часа	Ревматологични заболявания

У П Р А Ж Н Е Н И Я – Т Е З И С И**V семестър**

№ седмица	Часове	Тема
1	3 часа 3 часа	1. Анамнеза. План за снемане на анамнеза. Съставни части на анамнезата 2. Самостоятелно снемане на анамнеза от болен
2	3 часа 3 часа	3. Общо изследване на болния. -Стойка, походка, положение в леглото, Съзнание. 4. Изследване на кожа и кожни придатъци.
3	3 часа 3 часа	5 Изследване на глава, шия и щитовидна жлеза. 6.Оглед и палпация на гръден кош.
4	3 часа 3 часа	7.Перкусия на бял дроб – основни и междинни перкуторни тонове. Определяне ширина на Кръонигови полета, 8.Сравнителна перкусия на белия дроб, Респираторна подвижност. Патологични промени в перкуторни тонове и тяхната интерпретация
5	3 часа 3 часа	9.Аускултация на белите дробове – везик. и бронх. дишане. 10. Промени на везикуларното дишане, патологично бронхиално дишане и бронховезикуларно дишане.
6	3 часа 3 часа	11. Допълнителни дих. шумове – хрипове, крепитации и плеврално триене. Остри и хронични бронхити. 12. Бронх. астма, белодр.емфизем.
7	3 часа 3 часа	13. Крупозна пнеумония, Бронхопнеумонии, вирусни пнеумонии. 14. Плеврити –сух, ексудативен, адхезивен. Плеврална пункция – ексудат и трансудат.

8	3 часа 3 часа	15.Рак на белия дроб.Бронхектазии, Абсцес и гангрена на белия дроб. 16. Колоквиум върху общо изследване на болния и дих. система
9	3 часа 3 часа	17.Изследване на болни със заболяване на сърдечно-съдовата система – анамнеза, оглед и палпация на сърдечната област. 18. Перкусия на сърце –отн. и абс. сърд. притъпление.
10	3 часа 3 часа	19.Перкусия на сърце – промени в отн. и абс. сърд. притъпление. 20. Аускултация на сърце- тонове, механизъм на образуване, аускултаторни точки.
11	3 часа 3 часа	21. Аускултация на сърце- тонове, механизъм на образуване, аускултаторни точки. 22. Промени в сърдечните тонове, галопен ритъм.
12	3 часа 3 часа	23. Сърд. шумове – механизъм на образуване и класификация , 24. Анализ на сърдечните шумове - фаза, пунктум максимум, акустичен характер и пропация.
13	3 часа 3 часа	25. Изследване на кръвоносните съдове, палпация на артерии, артериален пулс – качества. ЕКГ - норма 26. ЕКГ - Ритъмни и проводни нарушения
14	3 часа 3 часа	27. Ревматизъм. Стеноза и инсуфициенция на аортна клапа. 28.Стеноза и инсуфициенция на митрална клапа.
15	3 часа 3 часа	29. Повторение – ревматични сърдечни пороци. 30. Преговор и изходящ тест

VI семестър

№ Седмица	Часове	Тема на упражнението
1	3 часа	Ревматични сърдечни пороци -повторение
	3 часа	ИБС – стабилна и нестабилна стенокардия, Инфаркт на миокарда, ЕКГ при ИБС
2	3 часа	Колоквиум върху ССС
	3 часа	Физикално изследване на корема – топография, оглед, палпация, аускултация, измерване. Повърхностна и дълбока палпация. Болезнени точки и мускулна защита (дефанс). Изследване на плътни коремни органи Плъзгаща палпация по Образцов.Установяване на свободна течност в корема
3	3 часа	Изследване на хранопровода. Доброкачествена и злокачествена стеноза на хранопровода. Изследване на стомаха и червата: анамнеза и физикално изследване на стомаха, дуоденума и червата (чревен пасаж). Фиброгастроскопия. Иригография. Признаци на смущение на пасажа – патологична перисталтика. Окултни кръвоизливи.
	3 часа	Изследване на болни със стомашно чревни заболявания-гастрити и язвена болест, рак на стомаха
4	3 часа	Болести на червата, Болест на Крон, ХУХК, и тумори на дебело черво.
	3 часа	Изследване на черен дроб и жлъчен мехур. Жълтеници:

		патогенеза, видове. Физикално изследване на черния дроб – оглед, палпация, перкусия, Аускултация – перихепатално триене.
5	3 часа	Болести на черния дроб – Хронични хепатити, цироза, Рак на черния дроб
	3 часа	Изследване на жлъчния мехур и жлъчните пътища – параклинични и инструментални показатели. Заболявания на жл.мехур- холелитиаза, жлъчно-каменна болест.
6	3 часа	Изследване на далак: оглед, палпация, аускултация. Изследване на болни със спленомегалия. Причина за спленомегалия
	3 часа	Изследване на панкреаса: анамнеза, общ и локален оглед, Палпация, Функционално изследване на панкреаса, панкреатичен сок, диастаза в урината. Копрологично изследване. Остър и хроничен панкреатит, Рак и кисти на панкреаса.
7	3 часа	Изследване на отделителната система: анамнеза, общ оглед на бъбречно болните, локален оглед на бъбречната област. Бимануална палпация, птоза на бъбреците, Палпация на уретери и пикочен мехур. Сукусио реналис. Синдром на Пастернацки.
	3 часа	Функционално изследване на бъбреците. Бъбречни клирънси. Рои изотопни изследвания на отделителната система. Ехография на бъбреците.
8	3 часа	Остър и хроничен гломерулонефрит. Нефротичен синдром
	3 часа	Остър и хроничен пиелонефрит. Нефролитиаза, Тумори на бъбреците, Амилоидоза на бъбреците, Нефротичен синдром.
9	3 часа	Бъбречна недостатъчност. Клинични форми: Остра и хронична бъбречна недостатъчност, Хемодиализа
	3 часа	Тумори на бъбреците, Амилоидоза на бъбреците, Бъбречна поликистоза
10	3 часа	Изследване на болни с заболявания на кръвта и кръвотворните органи: Анемии – Желязодефицитни, В-12-недоимъчни, апластични анемии.
	3 часа	Изследване на болни с заболявания на кръвта – хемолитични анемии
11	3 часа	Изследване на болни с заболявания на кръвта - Остри и хронични левкози
	3 часа	Изследване на болни с заболявания на кръвта и кръвотворните органи: Хеморагични диатези: тромбоцитопении. Коагулопатии – хемофилия. Вазопатии – капиляротоксикога.
12	3 часа	Изследване на болни с заболявания на ендокринната система – Акромегалия, Панпитуитъризъм, Безвкусен диабет
	3 часа	Изследване на болни с заболявания на ендокринната система щитовидни и парашитовидни жлези – тиреотоксикога, микседем, тетания.
13	3 часа	Изследване на болни с заболявания на ендокринната система – Захарен диабет, усложнения на захарен диабет, Адисонова болест, болест на Кушинг.

	3 часа	Изследване на болни с заболявания на ОДА – Ревматоиден артрит, Псориатичен артрит.
14	3 часа	Изследване на болни с заболявания на ОДА – системен лупус, еритематодес, подагра, анкилозиращ спондилит.
	3 часа	Преговор на дихателна и сърдечно съдова система.
15	3 часа	Преговор – анамнеза, физикално изследване на болния
	3 часа	Практически изпит по предварително утвърден план

ЛИТЕРАТУРА

1. Пропедевтика на вътрешните болести, П. Солаков и Ст. Кузманова, Мед. изд. „Райков”, Пловдив, 2000г.
2. Пропедевтика на вътрешните болести, ред. Ч.Начев, София, 1995.
3. Hutchinson’s Clinic Methods, M. Swash, 12 ed, WB Saunders, London, 1999.
4. Davidson’s Principles and Practice of Medicine, 11 ed, C Livingstone, 1999
5. Руководство по диагностике и лечению внутренних болезней, В. П. Померанцев и др., „Медицина”, 1997.

КОНСПЕКТ ЗА СЕМЕСТРИАЛЕН ИЗПИТ ПО ПРОПЕДЕВТИКА НА ВЪТРЕШНИТЕ БОЛЕСТИ ЗА МЕДИЦИ

1. Анамнеза. Основни части на анамнезата.
2. Общо изследване на болния: състояние на съзнанието, промени по кожата и видимите лигавици, нокти, окосмяване, лимфни възли, термометри и температурни криви
3. Изследване на главата, очите и шията
4. Изследване на дихателната система – оглед и палпация на гръдния кош.
5. Перкусия на белите дробове.
6. Аускултация на белите дробове. Нормални дихателни шумове.
7. Допълнителни дихателни шумове – хрипове.
8. Допълнителни дихателни шумове – крепитации и плеврално триене.
9. Остър бронхит и хронични бронхити.
10. Бронхиална астма.
11. Белодробен ефизем.
12. Пневмонии: крупозна пневмония.
13. Брохопневмония и интерстициални пневмонии.
14. Бронхиектазии и бронхиектатична болест.
15. Белодробен абцес и белодробна гангрена.
16. Рак на белия дроб. Ранна диагноза.
17. Плеврити. Сух и ексудативен плеврит. Плеврални сраствания.
18. Анамнеза при заболявания на сърдечно-съдовата система.
19. Оглед и палпация на сърдечната област.
20. Перкусия на сърцето: относително и абсолютно сърдечно притъпление.
21. Аускултация на сърце: сърдечни тонове.
22. Сърдечни шумове. Механизъм на образуване и класификация.
23. Органични сърдечни шумове.
24. Функционални сърдечни шумове.
25. Перикардно триене и екстракардиални сърдечни шумове.

26. Изследване на периферните артерии и артериалния пулс. Сфигмограма.
27. Изследване на вените, венозен пулс, флебограма
28. Нормална електрокардиограма.
29. Възбудни и проводни нарушения в сърдечния ритъм.
30. Ревматизъм, ревмокардит /етиология, патогенеза, клиника/.
31. Митрална стеноза.
32. Митрална инсуфициенция.
33. Аортна стеноза.
34. Инсуфициенция на аортната клапа.
35. Инфекциозен ендокардит.
36. Миокардити и кардиомиопатии.
37. Хипертонична болест. Симптоматични артериални хипертонии.
38. Ишемична болест на сърцето. Класификация на ИБС. Стенокардия.
39. Инфаркт на миокарда.
40. Перикардити.
41. Остра сърдечна недостатъчност – клинични форми.
42. Хронична сърдечна недостатъчност – лява и дясна.
43. Ревматоиден артрит.
44. Артрозна болест. Подагра.
45. Системен лупус еритематозус.
46. Функционално изследване на бъбреците.
47. Остра и Хронична бъбречна недостатъчност.
48. Остър гломерулонефрит.
49. Хронични гломерулонефрити.
50. Нефрозен синдром.
51. Остър и хроничен пиелонефрит.
52. Пикочокаменна болест.
53. Тумори на бъбреците.
54. Основни симптоми при изследване на храносмилателната система.
55. Оглед и палпация на корема – повърхностна и дълбока.
56. Гастрити – остър и хроничен.
57. Язвена болест. Стомашна, дуоденална и усложнения.
58. Рак на стомаха.
59. Хроничен улцерозен колит.
60. Физикално изследване на черния дроб.
61. Изследване на жлъчния мехур и жлъчните пътища.
62. Хронични хепатити.
63. Чернодробна цироза.
64. Холелитиаза и холецистити.
65. Тумори на черния дроб и жлъчните пътища. Жълтеници.
66. Остра чернодробна недостатъчност /чернодробна кома/.
67. Физикално изследване на далака.
68. Физикално изследване на панкреаса.
69. Хронични панкреатити.
70. Рак на панкреаса и дебело черво.
71. Желязонеоимъчни анемии.
72. Витамин В12 и фолиевонеоимъчни анемии.
73. Хемолитични анемии.
74. Остри левкози.
75. Хронична миелолевкоза и лимфолевкоза.
76. Тромбоцитопении и Капиляротоксикога.
77. Тиреотоксикога.
78. Микседем.

79. Акромегалия.
80. Хиперкортицизъм.
81. Адисонова болест.
82. Хипопаратиреоидизъм. Хиперпаратиреоидизъм.
83. Захарен диабет. Хипо- и хипергликемична кома.

Практически изпит:

1. Оглед, Палпация и Аускултация на щитовидната жлеза.
2. Оглед и Палпация на бял дроб.
3. Перкусия на белодробните върхове и определяне на Кръониговите полета.
4. Сравнителна перкусия на белите дробове.
5. Определяне на долни граници на белия дроб. Респираторна подвижност.
6. Аускултация на белите дробове.
7. Оглед и палпация на сърдечната област.
8. Перкусия на релативното и абсолютно сърдечно притъпление.
9. Аускултация на сърце – сърдечни тонове и шумове.
10. Изследване на артериалния пулс /качества/. Измерване на артериално налягане.
11. Оглед и Палпация на бъбреците. Сукусио реналис и Пастернацки.
12. Оглед, Палпация и Перкусия на черния дроб.
13. Изследване на жлъчен мехур. Асцит.
14. Оглед, Палпация и Перкусия на слезката.
15. Палпация на панкреаса.
16. Изследване на ставите и гръбначния стълб.
17. ЕКГ. Нормална и патологична.